

EESTI TEADUSTE AKADEEMIA

ENERGEETIKAKOMISJON

KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 1/2024 (78)

Algus kell 15.00, lõpp kell 17.30

8. veebruar 2024

Juhatas Arvi Hamburg
Protokollis: Siiri Jakobson

Koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Andres Annuk, Arvi Hamburg, Marti Jeltsov, Tiit Kallaste, Ando Leppiman, Henri Ormus, Martti Raidal, Ülo Rudi, Toomas Rõõm

Zoomi keskkonnas: Enn Lust, Andres Siirde

Külalised: Mihkel Härm (Elektrilevi OÜ juhatuse esimees), Reelika Runnel (Kliimaministeerium, Vabariigi Valitsuse tuumaenergia töörühma koordinaator)

Päevakord:

1. Eesti Energia jaotusvõrkude arengustrateegia. Mihkel Härm
2. Valitsuse tuumaenergeetika töörühma lõppraporti tutvustus. Reelika Runnel
3. Informatsiooni vahetus

1. Eesti Energia jaotusvõrkude arengustrateegia.

Oma ettekandes tutvustas Mihkel Härm Eesti Energia jaotusvõrgu arengukava aastani 2035.

Arengukavas on käsitletud erinevaid ootusi ning nendest tulenevaid investeeringu vajadusi elektrivõrgu arendamisel. Võrgu pikaajalise järjepidevuse ning rohepöörde eesmärkide täitmiseks vajaliku läbilaskevõime suurendamiseks on vajalik võrguinvesteeringuid kasvatada.

Algatatud avaliku konsultatsiooni raames soovib Elektrilevi saada tagasisidet ja sisendit võimalike valikute osas, mis kajastatakse lõplikus arengukava versioonis. Tagasiside põhiselt koostatakse lõplik versioon, kus on ära toodud välja valitud investeeringute strateegia ning selle mõjud arengukava perioodiks.

Vt ettekannet – Lisa 1. Jaotusvõrgu arengukava aastani 2035

Komisjoni seisukoht:

Jaotusvõrgu töökindlus ei vasta tarbijate ootustele. Elektrivõrku lisanduva lokaalse elektritootmise mahutamise ja töökindluse suurendamine eeldab vajalike investeeringute tõstmist. Katteallikatena on jaotusvõrgu teenuse hind ja süsinikukaubanduse tulu riigieelaves. Riigi regionaalarengu seisukohast toetame jaotusvõrgu teenuse hinna solidaarset katmist kõikide tarbiate vahel sõltumatult võrgu koormatusest ja liitumispunkti asukohast.

2. Valitsuse tuumaenergeetika töörühma lõppraporti tutvustus

Ettekandes tutvustas Reelika Runnel töörühma lõpparuande „Tuumaenergeetika kasutuselevõtmise võimalused Eestis“ lähtekohti ja järeldusi. Kõne all olid töörühmale püstitatud ülesanded, Eestile sobiva tehnoloogia valik, asukoht ja ruumianalüüsi tulemused, radioaktiivsed jäätmekäitlused, õigusraamistik, riigieelarvelised kulud ja tulud, tuumaprogrammi rakendamise edasised sammud jm.

Vt ettekannet – Lisa 2. Tuumaenergeetika töörühma lõpparuanne.

Komisjoni seisukoht:

Elektritootmise struktuur peab olema võimalikult mitmekesine ja soovitatavalt paiknema Eestis. Ilmastikust sõltuva elektritootmise lisandumisega elektrisüsteemi muutub järjest olulisemaks juhitavate tootmisvõimsuste, salvestustehnoloogiate ja tarbimise juhtimise motivatsioonipakettide olemasolu. Püsikoormuse katmisel on oluline baasvõimsuse tootmisvõimsuse olemasolu, millele oma omadustelt ja keskkonnaaspektist vastab tuumaelektrijaam. Toetudes tuumaenergeetika töörühma lõppraportile ja energeetikakomisjoni liikmete seisukohtadele soovime tuumaenergeetika sobivuse analüüsi. Võimaliku kasutamiseni jõudmiseks tuleb koostada vastav riiklik programm.

3. Informatsiooni vahetus

Komisjoni esimees informeeris koosolekul osalejaid, et Tartu ülikooli ettepanekul kinnitab akadeemia juhatus komisjoni liikmeks akadeemiku, Tartu ülikooli eksperimentaalfüüsika professori Marco Kirmi.

Kõne all oli komisjoni liikmeskonna täiendamine võimalike teiste kandidaatidega.

Energeetikakomisjoni esimees

Arvi Hamburg

Protokollija

Siiri Jakobson